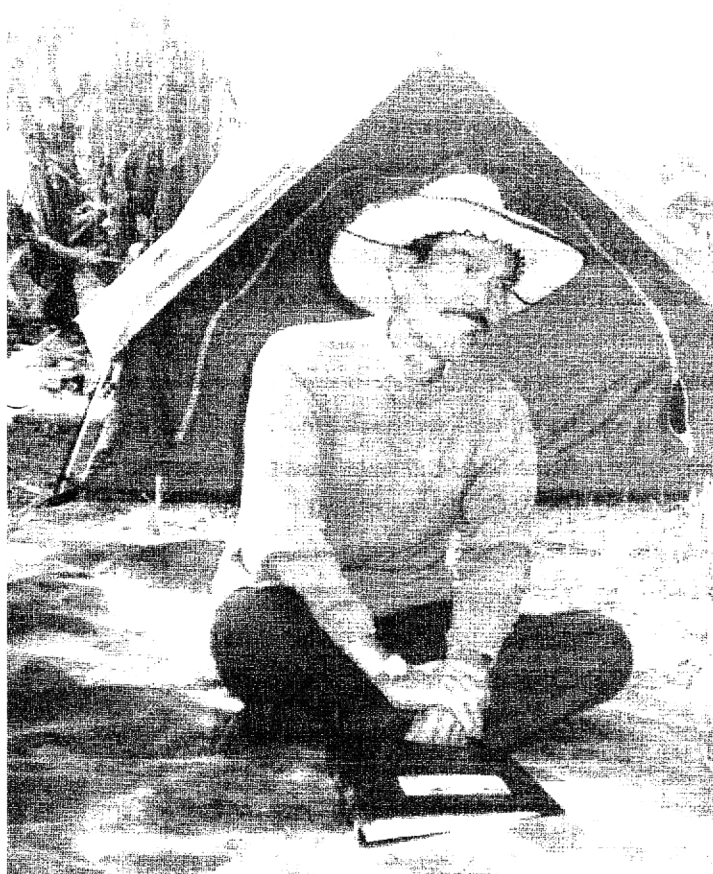

เทคโนโลยีพลังงาน

ประโยชน์ของถ่าน และน้ำส้มควันไม้

จากประสบการณ์ของ พ่อกำสิงห์ อ่อนพันธ์

“ซริบ ... วันนี้ผมจะไม่สาธยายเรื่องการสร้างเตา การเผาถ่าน รวมถึงขั้นตอนการเก็บน้ำส้มควันไม้จากการเผาถ่าน แต่จะเน้นถึงเรื่องประโยชน์ของถ่านและการใช้น้ำส้มควันไม้เป็นหลัก

คือผมเป็นคนชอบการเกษตร แต่การเกษตรของผมจะทำแบบผสมผสาน คือทำอะไรจะไม่มาก ซึ่งขณะนี้ที่ผมทำอยู่มี มะม่วง, ขนุน, ชมพู่, มะละกอ, ผักชี, ผักกาด, หอม, กระเทียม, น้อยหน้า, และพุทรา ดูเหมือนจะมีแมลงศัตรูพืชมารบกวนอยู่ ตามลักษณะของพืชแตกต่างกันไป

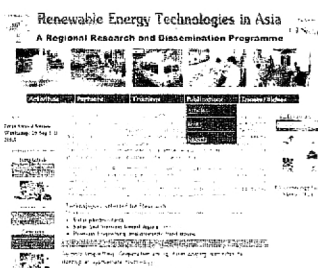
คราวนี้เมื่อราวปี ๒๕๔๓ ผมมีโอกาสได้รับหนังสือเชิญร่วมประชุมเรื่อง *ปลูกพืชไร้สาร (พืช)* ที่อำเภอวังน้ำเขียว คนที่เป็นวิทยากรวันนั้นได้พูดเรื่องเตาเผาถ่านและวิธีการทำถ่าน แล้วได้นำน้ำส้มควันไม้ หรือน้ำวูดเวเนการ์ เป็นผลพลอยได้ที่นำไปใช้เป็นยาฆ่าแมลง กับพืชไร่ พืชสวน และนาข้าวได้

ทำให้ผมฉุกคิดขึ้นได้ว่า ที่ผ่านมาเวลาพืชผลมีแมลงศัตรูรบกวน ชาวเกษตรกรรู้สึกว่าเป็นสิ่งจำเป็นมากเหลือเกินที่จะต้องใช้จ่ายค่าฆ่าแมลง ทั้งๆ ที่ก็พอรู้ว่ามันก็จะเกิดสารตกค้างมากๆ กับพืชทุกชนิดที่เรานำไปบริโภค เป็นอันตรายต่อสุขภาพและชีวิต แต่เกษตรกรเราก็ไม่มีทางเลือกอื่น คนที่เป็นวิทยากรในวันนั้น ก็คือ *คุณพูนพันธ์ พิธีวงศ์ญาติ* ผมขอขอบพระคุณอีกครั้ง ที่เป็นคนทำให้ผมมีโอกาสรู้วิธีลดสารพิษตกค้างให้แก่ตัวเองและคนอื่นๆ ที่ผมก็ใช้มาเรื่อยจนถึงวันนี้

ส่วนสารพิษในตัวทำนวิทยากรเองนั้นจะน้อยลงบ้างหรือไม่ อันนั้นผมก็ไม่ทราบแน่ เพราะได้ข่าวว่าท่านชอบดื่มให้ตัวเองอยู่ทุกเย็น (ฮา!) วันละหลายขวดเสียด้วย (ฮา!)

ในเรื่องประโยชน์ของถ่านและน้ำส้มควันไม้ ตามที่ผมได้ใช้กับพืชผัก ไม้ผล และนาข้าว มาเป็นปีที่ ๒ แล้ว และเพิ่งทดลองใช้กับสัตว์คือ เป็ดและไก่ได้ ๔ เดือน ก็ได้พบว่าคุณค่าของถ่านและน้ำส้มควันไม้ นั้นมีอยู่ มากมาย ดังนี้

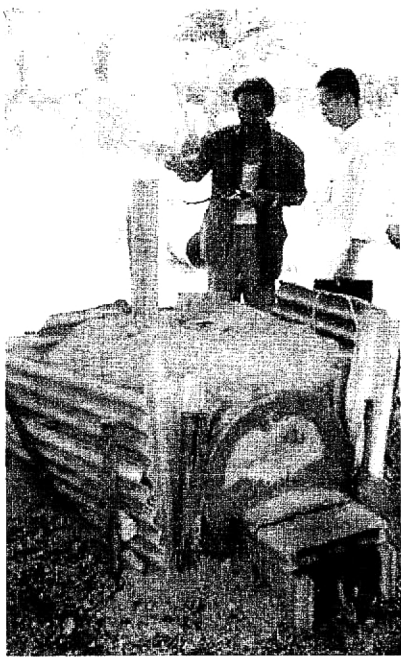
Energy and Environment Website

ฉบับนี้ ขอแนะนำเว็บไซต์ เทคโนโลยีพลังงานทดแทนแห่งเอเชีย คือ <http://www.retsasia.ait.ac.th> ที่จัดทำขึ้นโดย สถาบันเทคโนโลยีแห่งเอเชีย (Asian Institute of Technology - AIT) เป็นเว็บไซต์ที่มีประโยชน์มากที่สุดที่เดียวขณะนี้ แม้จะมีข้อจำกัดทางภาษาอยู่บ้าง เพราะเนื้อหาจะเป็นภาษาอังกฤษทั้งหมด ด้วยมุ่งสู่กลุ่มเป้าหมายสากล ที่ไม่ได้จำกัดว่าจะต้องเป็นคนไทยเท่านั้นคะ

เนื้อหาของในประกอบไปด้วย ส่วนของกิจกรรม (Activities) ที่เกิดขึ้นทางด้านเทคโนโลยีพลังงานทดแทนประเภทต่างๆ เช่น เครื่องอบแห้งพลังงานแสงอาทิตย์ การผลิตถ่านแท่ง เซลล์แสงอาทิตย์ เป็นต้น นอกจากนี้ยังมีข่าวสารการอบรมทั้งในเมืองไทยและประเทศต่างๆ ในเอเชีย เช่น ที่กัมพูชา เวียดนาม ฟิลิปปินส์ เป็นต้น มีรูปภาพและวิดีโอเทคโนโลยีประเภทต่างๆ ที่มีการศึกษาวิจัยและถ่ายทอดความรู้แก่องค์กรและสถาบันต่างๆ ที่ได้ร่วมมือกันในงานด้านต่างๆ นี้ มีใครอีกบ้าง ก็ลองเข้าไปดูในรายละเอียดของส่วนของ “Partners” ค่ะ ที่นี้ท่านก็จะสามารถติดตามข่าวและความเคลื่อนไหวได้ว่า บรรดาประเทศเพื่อนบ้านอื่นๆ ในแถบเอเชียเรามีใครกำลังพัฒนาเทคโนโลยีพลังงานทดแทนกันในรูปแบบไหนบ้าง ไม่แน่ว่าอาจมีบางไอเดียที่นำมาใช้กับบ้านเราได้นะคะ

สุทัศน์า กำเนิดทอง “ประโยชน์ของถ่านและน้ำส้มควันไม้จากประสบการณ์ของพ่อกำสิงห์ อ่อนพันธ์” *จดหมายข่าวเทคโนโลยีที่*

ประโยชน์ในครัวเรือน

- ลดต้นทุนการใช้พลังงาน การหุงต้ม ปิ้ง ย่าง
- ลดต้นทุนการใช้สารดับความชื้นและดับกลิ่น เช่น ในห้องนอน ห้องรับแขก ตู้เย็น ตู้กับข้าว หรือรถยนต์
- ลดต้นทุนการกำจัดมอด หนอนในข้าวสาร
- ลดต้นทุนในการบำบัดน้ำเสีย อันนี้ใช้ได้เยี่ยมเลยครับ เช่น ห้องน้ำ ห้องส้วม และป้องกันน้ำเสีย

ประโยชน์ในทางการเกษตร

- ถ่านปนใช้ปรับสภาพดินที่เป็นกรด-ด่าง ได้บ้าง
- ถ่านปนใช้ผสมทำปุ๋ยหมักโดยใช้มูลสัตว์เป็นส่วนผสม
- ถ่านช่วยรักษาความสดของพืชได้นานๆ
- ใช้ในคอกสัตว์ จะเป็นถ่านปน หรือเศษถ่านก็ได้มันจะไปช่วยปรับอากาศ และช่วยลดกลิ่นของมูลสัตว์ได้ในระดับหนึ่ง
- ถ่านปนผสมในอาหารให้สัตว์กิน ช่วยลดแก๊สในกระเพาะสัตว์ ทำให้สัตว์ไม่ป่วย ท้องไม่อืด ท้องไม่ร่วง และไม่เกิดไขหัวดี
- น้ำส้มควันไม้ที่ผสมน้ำให้เจือจาง ใช้พ่นไล่แมลงที่รบกวนพืชผักผลไม้ได้

วิธีการใช้น้ำส้มควันไม้

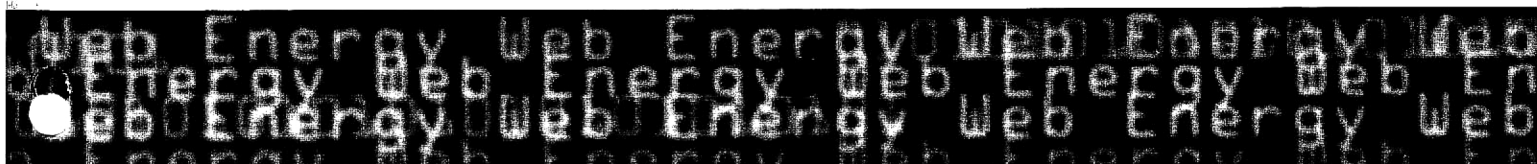
- การใช้กับไม้ผลทุกชนิด ครั้งแรก ใช้สูตรน้ำส้มควันไม้ ๕ ซีซีต่อน้ำ ๒๐ ลิตร พ่น ๓ วัน ครั้ง หลังจากนั้นผมใช้ ๑๐ ซีซีต่อน้ำ ๒๐ ลิตร ใช้ ๕ - ๗ วันต่อครั้ง
- ใช้กับพืชผักต่างๆ โดยครั้งแรก ใช้สูตรน้ำส้มควันไม้ ๑ - ๒ ซีซีต่อน้ำ ๒๐ ลิตร ๓ วัน ต่อครั้ง หลัง ๑๕ วัน เปลี่ยนไปใช้ ๕ ซีซีต่อน้ำ ๒๐ ลิตร ๑ เดือนขึ้นไปใช้ ๑๐ ซีซีต่อน้ำ ๒๐ ลิตร ๑ วันต่อครั้ง จึงเก็บผลผลิต

นอกจากนี้แล้ว น้ำส้มควันไม้ยังมีประโยชน์หลายอย่างตามที่เคยศึกษาและได้ยืนยันว่ามีคนทดลองใช้มา ได้แก่

- กำจัดรังแค, เชื้อรา, น้ำกัดเท้า, แผลสด จะช่วยสมานแผลได้ดี ยิ่งถ้าเป็นน้ำส้มควันไม้จากต้นยูคาลิปตัสยิ่งเห็นผลดีกว่า
- ช่วยดับกลิ่นปาก, กลิ่นตัว, รักษาฟัน, ปวดฟัน, ฯลฯ ต้องเอาน้ำส้มควันไม้จากไม้สะแกจะได้ผลดีนักแล
- ใช้ผสมอาหาร เช่น ต้มแกง ผัดผัก เพื่อลดแก๊สในกระเพาะอาหาร หยอดเพียงครึ่งซีซี ในการปรุงอาหารทุกชนิด AM

เรียบเรียงบางส่วนจากงานสัมมนาเรื่อง “แนวทางพัฒนาการใช้น้ำส้มควันไม้”, ๖ - ๘ มกราคม ๒๕๔๖

ขอแถมให้อีกนิด สำหรับบางท่านที่อาจยังไม่คุ้นเคยกับเว็บไซต์ใหม่ใหม่ของ สมาคมเทคโนโลยีที่เหมาะสม ที่ <http://www.ata.or.th> ลองเข้ามาที่หน้าแรก จะพบว่ามันให้เลือกสามส่วนด้วยกัน ได้แก่ ส่วนของสมาคมเทคโนโลยีที่เหมาะสม, เครือข่ายพลังงานยั่งยืนแห่งประเทศไทย (SENT), และ พรรณไม้ หากท่านเลือกที่จะมาเยี่ยมชมส่วนของสมาคมฯ ก็จะได้พบกับห้องย่อยๆ ได้แก่ ห้องของ สมาคมเทคโนโลยีที่เหมาะสม ซึ่งแนะนำประวัติ ผลงานเทคโนโลยีน่ารู้ และโครงการต่างๆ ที่ผ่านมา ห้องย่อยอื่นๆ อีกสองห้อง ได้แก่ โครงการพลังงานยั่งยืน ซึ่งเป็นงานในปัจจุบัน และ **อาคารพลังงาน** สถานที่ทำงานงานวิจัยและอบรมของพวกเรา อยู่ติดกับอุทยานเขาใหญ่ อำเภอปากช่อง เมืองย่าโมนะคะ

ก็เชิญคลิกเข้าไปดูรายละเอียดของกิจกรรมต่างๆ กันนะคะ และไหนๆ เวะมาเยี่ยมเยียนกันแล้ว อยากให้ปรับปรุงอะไร หรืออยากฝากเรื่องราวข่าวสารที่เป็นประโยชน์ ก็เชิญแนะนำกันมานะคะ พวกเราขอขอบพระคุณล่วงหน้าอย่างสูงมา ณ ที่นี้คะ ;-)
AM

